

Sisäministeriölle

Suomen Palloliiton lausunto uuden rahapelijärjestelmän lainsäädännöstä

Viite: Lausuntopyyntö ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi (VN/27332/2023)

Suomen Palloliitto kiittää mahdollisuudesta lausua lakihankkeesta, jolla on merkittäviä vaikutuksia suomalaiseen urheiluun. Palloliiton kanta asiaan on seuraava:

1. Palloliitto pitää perusteltuna rahapelijärjestelmän uudistamista ja siirtymää lisenssijärjestelmään, koska nykyisen rahapelijärjestelmän kanavointiaste on merkittävästi heikentynyt. Palloliitto tukee uudistuksen tavoitteita ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta.
2. Rahapelijärjestelmäuudistus vaikuttaa esimerkiksi lajiliittojen, urheiluseurojen, urheilijoiden ja urheilutapahtumien markkinointiin, sponsorointiin ja varainhankintaan. Siksi valmistelussa tulee huomioida kattavasti uudistuksen yhteiskunnalliset vaikutukset, ml. vaikutukset urheiluun. Urheiluyhteisön asiantuntemus on lainvalmistelijoiden käytettävissä ja osallistumme mielellämme uudistuksen jatkovalmisteluun, koska uudistus vaikuttaa keskeisesti urheilun toimialaan.
3. Palloliitto pitää erinomaisena, että rahapelimarkkinointi urheilutapahtumissa ja urheilusponsorointi on lähtökohtaisesti sallittua. Tulevan järjestelmän tulee mahdollistaa vastuullinen ja riittävän laaja-alainen markkinointi esimerkiksi urheilutapahtumissa, jotta lisenssijärjestelmään hakeutuu toimijoita ja kulutus siirtyy luvalliseen rahapelitoimintaan.
4. Markkinoinnin kieltojen sijaan markkinoinnin rahapelihaittoja aiheuttavaa vaikutusta on lähtökohtaisesti perusteltua vähentää markkinoinnin sisältöä koskevilla säännöksillä, joita lakiesitykseen on jo kirjattu kattavasti. Samalla on kiinnitettävä huomioita siihen, että markkinoinnin sääntely on selkeää ja tarkkarajaista, jotta tulkinnasta ei synny epäselvyyksiä.
5. Myös tapahtumapaikoilla, kuten urheiluhalleilla ja stadioneilla, tulee olla mahdollisuus markkinointiyhteistyöhön, eikä sitä tulisi sitoa yksittäiseen tapahtumaan tai pelipaikkojen välittömään läheisyyteen. Siksi onkin selkeämpää, että markkinointi sallitaan urheilutapahtumien ja muiden yleisötapahtumien lisäksi tapahtumapaikoilla (lisäys 48. pykälän 3. momentin 3. kohtaan) ja ulkomarkkinoinnissa ilman rajausta pelipaikkojen läheisyyteen (muokkaus saman momentin 5. kohtaan). Tässä asiassa esitetty markkinoinnin rajoite nykyaikaisessa digitaalisessa maailmassa ei tunnu tarkoituksenmukaiselta eikä se todennäköisesti ole vaikuttava.
6. Yleisötapahtumien määrittelyssä on tärkeä selventää, että tällä tarkoitetaan lasten urheiluturnauksia, eikä esimerkiksi kaikille avoimia urheilutapahtumia. Kielto on ymmärrettävä alaikäisten toiminnassa, esimerkiksi lasten välisessä ottelussa, mutta sen ei tule koskea aikuisten urheilua, jossa alaikäisiä voi olla katsomossa.

7. Jatkovalmistelussa on syytä urheilijayhdistyksiä osallistaen tarkentaa, miten uudistus vaikuttaa urheilijoiden kaupalliseen yhteistyöhön ja sosiaalisen median käyttöön. Palloliiton käsityksen mukaan sosiaalisessa mediassakin olisi mahdollista toimia rahapeliasioissa vastuullisesti ja lain tavoitteet huomioiden.
8. Palloliitto pitää tärkeänä, että sponsorointi on uudistuksessa sallittu markkinoinnin muoto. Urheilun näkökulmasta huomattavaa on, että rahapeliyhtiöiden harjoittaman urheilusponsoroinnin voidaan arvioida lisääntyvän merkittävästi. Tällä on luonnollisesti erittäin suuri merkitys urheilulle yhteiskunnan rahoituksen pienentyessä merkittävästi.
9. Valmistelussa on arvioitu myös pääsponsoroinnin kieltoa. Tässä yhteydessä Palloliitto korostaa, että on aivan ensiarvoisen tärkeää, että laissa selkeästi sallitaan pääsponsorointi / nimikkosponsorointi mahdollisuus tavalla, joka tukee seurojen ja urheiluareenoiden toimintaa ja mahdollistaa tämän kaltaisen tavanomaisen kumppanuuden.
10. Palloliitto esittää, että uudistuksessa mahdollistetaan yleishyödyllisten toimijoiden pienimuotoisen rahapelitoiminnan lisenssi, joka edullisena ja verovapaana tukisi esimerkiksi voittoa tavoittelemattomien urheilujärjestöjen varainhankintaa. Yleishyödyllisten toimijoiden lisenssiin tulisi sisältyä bingo- ja digiarvat. Uudistuksessa tulee mahdollistaa rahapalkinnot yleishyödyllisten toimijoiden paperi- ja digiarvoissa, bingoissa ja nettibingoissa. Tämä mahdollistaisi ns. yhdistelmäpelit, joissa voittoa voi olla sekä rahaa että tavaroita. Palloliitto toivookin, ettei yleishyödyllisten toimijoiden varainhankinnan edellytyksiä heikennettäisi uudistuksessa, vaan päinvastoin kehitettäisiin.
11. Palloliitto korostaa, että uudistuksessa on panostettava kilpailumanipulaation torjumiseen ja urheilun integriteetin suojelemiseen lainsäädäntömuutoksin sekä varaamalla tähän esimerkiksi arpajaisverosta resursseja järjestösektorille.
12. Palloliitto on huolissaan siitä, ettei esitys juurikaan sisällä konkreettisia kilpailumanipulaation vastaisia toimenpiteitä, esimerkiksi urheilupetoksen kriminalisointia, eikä kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvien resurssien varmistamista. Palloliitto pitää parhaimpana vaihtoehtona ns. Portugalin/Ranskan mallia, jossa pelivaihdosta tietty prosentti jaetaan oikeudenmukaisesti sille lajille, jota pelataan. Samalla voitaisiin hyvin määritellä, mihin lajin se tulee käyttää, esim lasten/nuorten olosuhteiden rakentamiseen ja tasa-arvoisen harrastamisen mahdollistamiseen jne. Mikäli tämä ei ole mahdollista, niin Palloliitto esittää, että Suomessa otettaisiin käyttöön nk. ”integrity fee”, jossa kaikki suomalaisen vedonlyöntilisenssin omaavat peliyhtiöt velvoitettaisiin maksamaan määrätty prosenttiosuus suomalaiseen urheiluun pelattavasta vedonlyönnistä takaisin pelikohteena oleville urheilulajeille. Lajien tulisi käyttää tämä raha urheilun vastuullisuuden varmistamiseen ja väärinkäytösten ehkäisemiseen.
13. Palloliitto pitää tärkeänä, että Euroopan neuvoston yleissopimus urheilukilpailujen manipuloinnista ratifiointia mahdollisimman pian, koska sopimus edellyttää toimenpiteitä manipuloinnin ehkäisemiseksi ja ratifiointi mahdollistaisi Suomen täysipainoisen osallistumisen hallitusten väliseen yhteistyöhön.

14. Palloliitto toivoo, että uudistuksen myötä tulee määritellä kansallisen kilpailumanipulaation vastaisen toimintaryhmän rooli lainsäädännössä tai asetuksessa, valmistella lainsäädäntö urheilupetoksesta sekä tehdä Euroopan neuvoston urheilukilpailujen manipuloinnin vastaisen yleissopimuksen ratifioinnin edellyttämät muutokset Suomen järjestelmiin ja lainsäädäntöön. Urheilupetoksen kriminalisointi toisi tehokkaamman keinon puuttua tutkinnallisin keinoin rikolliseen toimintaan myös muussa kuin elinkeinotoiminnaksi katsottavassa urheilussa. SUEK:in rooli tulee määritellä laissa tai asetuksessa, sisältäen oikeuden saada tarkkaa vedonlyöntitietoa kaikilta yhtiöiltä sekä laajemmat valtuudet saada ja jakaa viranomaistietoa kansallisesti sekä kansainvälisesti.
15. Lopulta Palloliitto toivoo, että nyt keskityttäisiin nimenomaan rahapelien säätelyn ratkaisemiseen. Yleisistä budjettivaroista jaettaviin yleisavustuksiin liittyvän keskustelun linkittäminen rahapeliratkaisuihin ei ole tarpeen tässä kohdin, vaikka tukijärjestelmäratkaisut ovat sinällään tärkeitä.

Helsingissä 16.8.2024

Marco Casagrande
pääsihteeri
Suomen Palloliitto